

BLAŽ JURJEV TROGIRANIN, poliptih, Trogir, zbirka crkvene umjetnosti u crkvi Sv. Ivana Krstitelja

Jurjeva u Šibeniku, Prilozi—Dalmacija, 1972. — C. Fisković, Gotički triptih u Segetu, Bulletin JAZU, 1974, 1—3. — C. Fisković i B. Zelić-Bučan, O poliptihu Blaža Jurjeva u Trogiru, Prilozi—Dalmacija, 1975. — K. Prijatelj, Dalmatinsko slikarstvo 15. i 16. stoljeća, Zagreb 1983. — J. Belamarić, Prilog za Blaža Jurjeva Trogiranina, Mogućnosti, 1986, 11—12. — C. Fisković, Poticaj za upoznavanje Blaža Jurjeva, ibid., 1986, 11—12. — Blaž Jurjev Trogiranin (katalog), Split—Zagreb 1986—87. — K. Prijatelj, Blaž Jurjev Trogiranin, Zagreb 1988.

K. Plj.

BLAŽUJ, naselje kraj Sarajeva. U obližnjim *Rogačičima* nalaze se ostaci ranosrednjovj. crkve. To je šesterolisna crkva, srodna predromaničkim crkvama na prostoru između Nina i Sinja u Hrvatskoj (Sv. Trojica u Splitu, Sv. Mihovil u Brnazama) a datira se u IX—X. st. U grobovima je nađen novac iz XI—XIV. st. — U Blažuju je (1919—23) živio i radio V. Becić.

LIT.: I. Čremošnik, Izvještaj o iskopinama u Rogačičima kod Blažuja, GZMBiH, 1953. R.

BLAŽ ZADRANIN, graditelj (XIV. st.). Spominje se 1313, kada s grupom dubrovačkih majstora odlazi raditi u Srbiju. Vjerojatno je identičan Blažu iz Zadra koji se spominje u Dubrovniku 1323, kada uzima u nauk Milka iz Bara.

LIT.: C. Fisković, Prvi poznati dubrovački majstori, Dubrovnik 1955, str. 101. — Đ. Bošković, Stari Bar, Beograd 1962, str. 250, 252.

BLINJA, utvrđeni grad u blizini Petrinje. Stariji dio, ovalna tlocrta, spominje se od XIII. st., a noviji (s kružnom kulom i obrambenim zidom) grade sred. XVI. st. Kegljevići za obranu od Turaka. Od novije utvrde očuvalo se nešto ostataka.

BOBANOVIC-ČOLIĆ, Emil, slikar (Kuna na Pelješcu, 4. XII. 1926). Školovao se u Splitu i Zagrebu. Radi obojene reljefe u drvu u kojima uspostavlja elementarne odnose među oblicima i bojama i aktivira ih u jednostavnoj razgibanosti (*Rast*, 1976; *Prodor*, 1977). Samostalno izlagao u Labinu, Dubrovniku, Rijeci, Zagrebu, Splitu, Krku, Umagu i Rovinju. Živi u Labinu.

LIT.: V. Ekl, Emil Bobanović-Čolić (katalog), Split 1975. — V. Bužančić, Emil Bobanović-Čolić (katalog), Zagreb 1977.

V. El.

BOBIĆ, Bernardo, slikar i pozlatac (? — Zagreb, oko 1695). Radio u Zagrebu između 1683—94/95, gdje je 29. I. 1694. stekao građanstvo. Za oltar Sv. Apostola u crkvi Sv. Katarine, koji je polikromirao i pozlatio, naslikao je dvije slike: *Judit* i *Silazak Duha Svetoga*. U istoj je crkvi polikromirao i pozlatio 1684. oltar Sv. Franje Borgije, a 1688. i 1690. oltare Sv. Marije i Sv. Ladislava u katedrali. Bobiću se bez dovoljna razloga donedavno pripisivalo više slika kao i ciklus od 12 vrlo kvalitetnih slika s oltara Sv. Ladislava u katedrali.

LIT.: Ž. Jiroušek, Bernardo Bobić, hrvatski slikar baroka, Jutarnji list, Zagreb, 3. I. 1939. — Z. Wyrubal, Problematično pripisivanje nekih slika zagrebačkom baroknom slikaru

Bernardu Bobiću, Iz starog i novog Zagreba, II, Zagreb 1960. — Isti, Bernardo Bobić, Zagreb s. a. (1964?). — A. Horvat, Je li Bernardo Bobić slikar ciklusa krilnih oltara zagrebačke katedrale, Peristil, 1965—66, 8—9. — Z. Wyrubal, Je li Bernardo Bobić slikao slike oltara sv. Ladislava?, ibid., 1967—68, 10—11. — A. Horvat, Između gotike i baroka, Zagreb 1975, str. 323—327. — Horvat—Matejčić—Prijatelj, Barok.

A. Ht.

BOBIĆ, Franjo, slikar (Brežice, 1677 — Lepoglava, 28. II. 1728). God. 1708. stupio u pavlinski red i imao slikarsku radionicu u lepoglavskom samostanu. Dosad nije poznato nijedno dokumentacijom utvrđeno njegovo djelo. Pripisivale su mu se neke slike iz župne crkve u Lepoglavi, sada u Dijecezanskom muzeju u Zagrebu. Danas mu se, s rezervom, pripisuje jedino slika *Mojsije u pustinji Sinaj*.

LIT.: M. Mirković, Ivan Krstitelj Ranger i pavlinsko slikarstvo, u knjizi: Kultura pavlina u Hrvatskoj 1244—1786, Zagreb 1989.

A. Ht.

BOBOTA, selo SZ od Vukovara. U selu je parohijska pravosl. crkva Sv. Georgija, s kasnobaroknim obilježjima. Građena je 1763—67, pregrađena u drugoj pol. XIX. st. Prema podacima iz spomenice, bogato rezbaren ikonostas u crkvi oslikao je 1779. »moler Jovan Isajlović«.

LIT.: V. Borčić, Slikarstvo XVIII stoljeća u pravoslavnim crkvama, u knjizi: Umjetnost XVIII stoljeća u Slavoniji, Osijek 1971. — M. Balić, Parohijska crkva u Boboti, Vukovarske novine, 11. IV. 1977.

A. Ht.

BOBOVAC, srednjovj. utvrđeni grad S od Kraljeve Sutjeske, Bosna. Bobovac, prijestolnica države i stolno mjesto bos. vladara, jedan je od najvećih i najutvrđenijih bosanskih srednjovj. gradova. Rađen je u nekoliko faza, počev od kasne antike do tur. vremena. Prvi put je spomenut 1350. Turci su ga osvojili 1463, napušten je 1626. Sastoji se od dva dijela: *Donji* i *Gornji grad* koji su međusobno spojeni zidovima. Pored manje citadele, grad je imao zidinama opasano naselje s posebno izdvojenim vladarskim dvorom od skupine sakralnih objekata. Ispod grada su ostaci podgrada. — Vladarski dvor na Bobovcu, prvi put spomenut 1356, rađen je u pet faza. Dovršen je najkasnije do sred. XIV. st. Imao je dvije palače — gornju i donju, te sistem obrambenih (glavna kula, promatračka kula, zidine) i pratećih objekata, vrata i predvorja. Nađeni su i temelji triju crkava, zatim tri cisterne, nekoliko zanatskih radionica (kovačnice), tri zvona, ostaci keramike i stakla. — Dvorske palače i kapele sadržavale su bogatu arhit. dekoraciju s heraldičkim i vegetabilnim motivima, koja se, uz osnovne oznake gotičkog stila, oslanja na stariju domaću tradiciju. U kraljevskoj kapeli, poč. XV. st. adaptiranoj u mauzolej, osim izradevina u punoj plastici, nađeni su grobni sarkofazi trojice bos. kraljeva i jedne kraljice. Plastični dekor sarkofaga i fragmenti zidnog slikarstva u unu-

BOBOVAC, sudačka stolica bosanskih kraljeva, kraj XIV. st. Sarajevo, Zemaljski muzej

trašnjosti mauzoleja upućuju na uzore u srednjoeur. gotičkoj umjetnosti prve pol. XV. st. — Na Bobovcu su obavljani konzervatorski radovi.

LIT.: H. Kreševljaković, Stari bosanski gradovi, Naše starine (Sarajevo), 1953, str. 17—18. — P. Anđelić, Bobovac i Kraljeva Sutjeska, Sarajevo 1973. R.

BOBOVIŠĆA, selo na otoku Braču. U luci su nađeni rim. i biz. arheološki nalazi, a u obližnjoj Vičoj Luci grčko-ilir. predmeti i oružje. Nalazi potječu iz grobova ← V ← IV. st. koji su pripadali gradini Rât. Na brdu iznad Bobovišća nalazi se srednjovj. crkvice Sv. Martina s renesansnim kamenim oltarnim reljefom. U luci Bobovišća je utvrđeni renesansno-bakroki dvorac obitelji Gligo-Marinčević, stara kuća obitelji Nazor i novija kuća Vladimira Nazora. Spomenik pjesniku rad je kipara M. Ostoje.

LIT.: F. Bulić, Ritrovamenti antichi a Bobovišće dell' Isola Brazza, Bullettino ASD, 1900. — D. Vrsalović, Kulturni spomenici otoka Brača, Brački zbornik, IV, Supetar 1960, str. 43—45. — Isti, Povijest otoka Brača, Supetar 1968. — I. Marović i M. Nikolanci, Četiri groba iz nekropole u Vičoj Luci (o. Brač) pronađena u 1908. god., VjAHD, 1968—1969, 70—71. — D. Kečkemet, Bobovišća na moru, Bobovišća, Ložišća, Bobovišća n/m 1977.

D. Kt.

BOCAK, Ana, naivna slikarica (Podravska Slatina, 20. VII. 1931). Kućanica. Slikati je počela 1968. Samostalno je izlagala u Đurđevcu (1971), Pitomači (1971), Parizu (1973) i u Bergamu (1973).

LIT.: G. Gamulin, I pittori naïfs della Scuola di Hlebne, Verona 1974.

BOBOVAC, reljef iz unutrašnjosti Donjega grada, XIV. st. Sarajevo, Zemaljski muzej

BOČAC, srednjovj. tvrđava u dolini Vrbasa na sredini puta Jajce—Banja Luka, Bosna. Pripadala je vijencu gradova, koji su branili pristup Jajcu. Prvi put se spominje 1446. Ima nepravilne jajolike zidine, a na zap. strani masivnu poligonalnu kulu. Gl. gradska kula bila je niska, poslije preuređena u bastion. Zidine koje su se spuštale sve do obala rijeke imale su guste puškarnice, a kula puškarnice i prozore; obale Vrbasa bila su pokretna vrata. Dio zidina i vrata porušen je prilikom gradnje ceste Banja Luka—Jajce (1881). Nešto prije 1516. pao je pod Turke; napušten oko 1833.

LIT.: Č. Truhelka, Kraljevski grad Jajce, Sarajevo 1904. — L. Thalöczy, Povijest Jajca 1450—1527, Zagreb 1916. — H. Kreševljaković, Stari bosanski gradovi, Naše starine (Sarajevo), 1953. R.

BOGANČIĆ, Ivan, klesar (XV. st.). God. 1429. kleše kamene blokove za zvonik dominikanske crkve u Dubrovniku, a 1431. sa zidarom A. Brajkovićem gradi svod kapele Sv. Stjepana u benediktinskom samostanu Sv. Jurja u Perastu.

LIT.: C. Fisković, Naši graditelji i kipari XV i XVI stoljeća u Dubrovniku, Zagreb 1947, str. 112. — Isti, O umjetničkim spomenicima Kotora, Spomenik SANU, 1953, 88. N. B. B.

BOGDANIĆ, Ivan, graditelj (XVI. st.). Rodom iz Vrbnika na otoku Krku. S majstorima Barićem (Bartolom) Vlahovićem iz Vrbnika i Matijom Vlahovićem iz Dobrinja obnovio je 1578. župnu crkvu Sv. Stjepana u Dobrinju na Krku, kako to bilježi glag. natpis u crkvi.

BOBOVAC, tlocrt grada

